

»Na vajinih nosovih vidim, da kar ginevata od radovednosti! To-rej poslušajta! Rada vama povem svojo povest: vse kar hočeta in kar morata vedeti. Samo prej je treba poskrbeti za vajino varnost. Mi moramo mestne prebrisance pustiti v veri, da sta vidva postala zanje neškodljiva. Iz zrcalne dvorane prihajata, kajne? Ali so vaju zaprla tja notri?«

»Niso naju zaprli! Samo napodili so naju vanjo kakor dva uboga, spehana zajčka!«

J. P e h a r

S sladkorjem potresena pravljica

Za devetimi morji in devetimi gorami je bila velika dežela. Tam so živeli ljudje, kakor povsod drugod. Imeli so mesta, vasi, imeli so kralja in ministre, nečesa pa vendar niso imeli, namreč sladkorja. Pomislite, da v tisti deželi ni nihče poznal slaščic in otroci niso mogli kupiti niti bonbončka.

No, vidite, pa so vzlic temu živel. In še kako! Bili so lepo debeli, okrogli, ker so jedli samo meso in slanino. Najdebelejši izmed vseh je bil kmet Jur. Edino veselje mu je bila jed. Pri njem so kuhali najboljši kuharji, najspretnejše kuharice so si izmišljale jedi zanj. Zato je bil tudi okrogel kakor sod.

Kmet Jur je mislil, da v vsej deželi ni večjega jedeža od njega. Pa je vendarle bil, ne sicer večji, toda vsaj enako velik. In ta jedež je bil gospod kralj.

Ko je Jur izvedel, kakšen jedež je gospod kralj, mu je napisal pozdrav ter ga povabil za nedeljo k sebi na gostijo. Kralj mu je na zlatem listku odgovoril, da se v nedeljo pripelje.

Deklica je pokimala: »Da, tako delajo. Vedno enako. Sedaj poslušajta! V zrcalni dvorani pod umetniško izdelanimi ploščami na tleh so — padalna vrata. Kdor bega po dvorani, mora prej ali slej stopiti nanje in pasti v globino. Pod to hišo teče temna, globoka voda. Od tam se ne vrne nihče več!«

S tiho grozo sta premišljevala Tomo in Branko, kakšni zli usodi sta ušla in kakšni novi doživljaji ju še čakajo...

(Se nadaljuje)

To je bilo vse pokonci! Lovci so streljali, ribiči lovili, dek-le in kuharji kuhali. In ko je prišla nedelja, je bila v sobi bogato pogr-njena miza. Proti poldnevu so se oglasile trobente in zlata kočija se je pripeljala v vas. Ljudje so se zbirali in z odprtimi usti gledali kralja.

Jur je kralja lepo sprejel, se mu spoštljivo priklonil, in že so sedli k mizi. Zdaj se je začelo: juha, ribe, pečenka, piščanci, purice, kokoši, govedina, svinjina, bravina — vse to je prihajalo na mizo kar zapovrstjo.

Šele proti večeru si je gospod kralj obrisal brado, se zahvalil in povabil Jurja za prihodnjo nedeljo v grad.

Ves teden se je Jur veselil na kraljevsko pojedino. V nedeljo je dal zapreči lestvični voz, ki je bil postlan s slamo in pernicami. Sam si je oblekel rumene nogavice ter sedel na voz. Ko se je pripeljal v mesto, so ljudje kar strmeli; uga-jali so jim konji s petljami v grivah, najbolj pa Jur na pernicah. Pred gradom ga je sprejel gospod kralj s krono na glavi.

V gradu je bila spet drugačna pojedina: majoneze, obloženi kruhki, ribe, raki, ostrige, pavi, labodi in prepelice.

Bil je že pošteno mrak, ko si je Jur obrisal usta, se lepo zahvalil za pogostitev in povabil za drugo ne-

deljo gospoda kralja k sebi. Gospod kralj se je naslednjo nedeljo imenitno mastil pri Jurju, prihodnjo nedeljo pa kajpak spet Jur pri kralju. Tako sta drug drugega vabila, jedla in pila. Dogovorila pa sta se, da bo pri vsaki gostiji vsaj ena nova jed.

Spočetka je bilo to lahko. Kuharji so se potrudili in si za vsako nedeljo izmislili kaj novega. Toda čim dalje je bilo, tem hujše. Kuharji marsikatero noč niso spali od samih skrbi. Nekoč se je zgodilo, da je prihitel k Jurju kuhar ves preplašen, češ da ne zna nobene nove jedi več. Jur se je ujezil in odpustil kuharja. Najel je drugega, tretjega pa četrtega, toda nobeden ni poznal nove jedi. Pred nedeljo, ko naj bi bil prišel kralj, je bil Jur ves zmeden. Dal je razbobnati, da bo tisti, ki si bo izmislil novo jed za kralja, prejel bogato plačilo. Bobnarji so bobnali, a nihče se ni javil. V soboto zvečer Jur še ni imel nove jedi. Sonce je že zašlo, ko jo je primahal v vas čuden tujec. Na glavi je imel visoko belo čepico, okrog pasu pa privezan bel predpasnik. Nosil je culo in veselo požvižgaval. Že pri prvih hišah je slišal o Jurjevi zadregi ter si zadovoljno mel roke.

Ko se je v nedeljo zdanilo, je stal tujec pred Jurjem. Vljudno je snel visoko čepico z glave in rekel: »Slaščičar sem iz dežele, kjer so ljudje kakor tukaj, le za trohico bolj pretkani. Čul sem o bogatem plačilu in vam obljubljam, da vam bom do poldneva napravil novo jed, kakršne ni še nihče jedel.«

Jur je slaščičarja malone objel, ga peljal v kuhinjo in odprl vse shrambe. Slaščičar je izjavil, da bo novo jed sam prinesel kralju na koncu gostije.

Gospod kralj se je pripeljal, sedel za mizo in začel jesti. Zdaj pa zdaj je pomežiknil Jurju, češ, kdaj pride

tista nova jed. Jur je tolažil gospoda kralja, v srcu pa se je bal. Toda na koncu gostije so se odprla vrata in vstopil je slaščičar. Jur je kar ostrmel in kralj je skoprnel. Na velikem krožniku je stal grad s stolpi in parkom. Vse se je bliščalo, kakor da je iz snega, vse je dišalo, vse je bilo kakor zares.

Gospod kralj je pomlaskal in vprašal, ali je ta krasota užitna. Ko je slaščičar potrdil, je kralj polizal in od blaženosti zamižal. Tudi Jur je pokusil in je mislil, da je na nebeški pojedini. Potem sta se oba lotila jedi in nista prenehala jesti, dokler ni bil grad brez stolpov.

»Kako se pravi tvoji jedi, tujec?« je vprašal gospod kralj in popustil pas pod zlato haljo.

»To je s sladkorjem potresena pravljica, kraljevska milost,« se je globoko priklonil slaščičar.

Gospod kralj je vstal in rekel glasno: »Za to pravljico te imenujem, tujec, za najvišjega kraljevskega kuharja!«

Odsihdob je kuhal slaščičar v gradu, kralj ga je plačeval s samim zlatom in ga čuval kakor največji zaklad.